

NOTE DE STUDIU
I O V
Schița cărții
John Vernon McGee

CĂRȚILE POETICE

Iov este prima carte poetică dintr-o serie care cuprinde Psalmii, Proverbele, Eclesiastul, Cântarea Cântărilor și Plângerile lui Ieremia. Când spunem *poetice* ne referim la forma conținutului, nu la un conținut imaginativ sau fantezist. Nici nu înseamnă că textul este prezentat în rime. Textul poetic ebraic este realizat prin repetarea unei idei, prin ceea ce se cheamă paralelism.

Dialogul din cartea **Iov** este poetic. Conversația era în formă poetică în vremea aceea. *Iliada* și *Odiseea* lui Homer sunt exemple din literatura laică.

AUTORUL: Necunoscut.

Au fost sugerați următorii: Moise, Ezra, Solomon, Iov și Elihu. Cel mai probabil autor pare să fie Elihu (32:16).

DATA: Necunoscută.

Este evident că această carte a fost scrisă în perioada patriarhilor. L-a cunoscut Iov pe Iacov? Este posibil. Se pare că a fost scrisă înainte de Exod pentru că nu se face nici o referire la Legea mozaică sau la alt eveniment consemnat în cartea Exodul. Iată argumentele care par să-l plaseze pe Iov în vremea patriarhilor:

1. Durata vieții lui Iov (Iov 42:16).
2. Iov avea calitatea de mare preot în familia sa.
3. Elifaz din Teman era un descendent al fiului cel mare al lui Esau (Geneza 36:10, 11).

SCOPUL: Această carte ridică și lămurește multe probleme.

1. Să determine de ce suferă cel drept. (Nu aceasta este învățătura principală a acestei cărți).
2. Să combată batjocura lui Satan.
3. Să-i arate lui Iov cum este el cu adevărat.
4. Să învețe despre răbdare. A fost Iov răbdător?
5. *Scopul principal: să învețe despre pocăință.*

Dumnezeu a ales omul cel mai bun care a trăit vreodată pe pământ (cu excepția lui Isus Hristos, bineînțeles) și i-a arătat că trebuie să se pocăiască. Spre deosebire de Dumnezeu, oamenii aleg drept exemplu cel mai rău om care s-a pocăit. Manase, regele cel mai nelegiuit, s-a pocăit; Saul din Tars s-a pocăit; Sfântul Francis de Assisi, un nobil desfrânat, s-a pocăit. Dumnezeu a ales omul cel mai bun și a arătat că până și el s-a pocăit – “Urechea mea auzise vorbindu-se de Tine; dar acum ochiul meu Te-a văzut. De aceea mie-a scârbă de mine și mă pocăiesc în țărână și cenușă” (Iov 42:5, 6).

ESTIMARE:

Tennyson a spus despre cartea lui Iov că este “cel mai grandios poem, atât din literatura veche, cât și din cea modernă. Thomas Carlyle, filozoful scoțian, a spus: “Eu susțin că Iov este unul din cele mai bune poeme scrise vreodată de pana omului.” Luther a afirmat: “Este cea mai măreață și mai sublimă carte din Scriptură”. Moorehead a spus: “Cartea lui Iov este unul din cele mai nobile poeme din câte există pe acest pământ.”

SCHIȚA:

- I. **DRAMA** (Proza) – capitolele 1 și 2
 1. Scena I. Țara Uț. Prosperitatea și seninătatea lui Iov – 1:1-5
 2. Scena II. În cer. Ponegrirea lui Dumnezeu și a lui Iov de către Satan 1:6-12
 3. Scena III. Țara Uț. Iov pierde copiii și averea – 1:13-22
 4. Scena IV. În cer. Dumnezeu și Satan – 2:1-6
 5. Scena V. Țara Uț. Pierderea sănătății lui Iov și a sprijinului soției – 2:7-10
- II. **DIALOGUL** (Poezie) – Capitolele 2:11-42:6

1. Scena VI. Grămada de gunoi a orașului
 - (1) Iov pierde înțelegerea prietenilor săi – 2:11-13
 - (2) Iov contra Elifaz, Bildad și Țofar – 3:1-32:1
 - (3) Iov și Elihu – 32:2-37:24
2. Scena VII. Iehova față în față cu Iov – 38:1-42:6

III. EPILOG (Proză) – Capitolul 42:7-17

3. Scena VIII. Țara Uț. Binecuvântarea lui Iov este dublată.

COMENTARIU:

Secțiunea de proză a cărții Iov este o dramă de proporții gigantice care are ca decor cerul și pământul. Aceasta nu înseamnă că este ficțiune. Iov este tratat ca un personaj istoric în Scriptură (vezi Ezechiel 14:14, 20; Iacov 5:11). Pavel citează din cartea lui Iov (1 Cor. 3:19; vezi Iov 5:13). Câțiva scriitori au folosit povestea lui Iov ca punct de plecare pentru scrierile lor. Printre aceștia se numără cunoscutul autor H.G. Wells. Problema lui Iov este problema omului de pretutindeni și din orice timp.

Secțiunea de poezie a cărții lui Iov este o întrecere în dialog între Iov și cei trei prieteni ai săi. La un moment dat, Bildad îl provoacă pe Iov. Un dialog strălucit era pentru acea vreme ce este pentru noi astăzi un meci de fotbal sau o întrecere la atletism.

I. DRAMA – Capitolele 1, 2

Scena I. Țara Uț – 1:1-5

Țara Uț era undeva în Orientul Mijlociu, dar mai mult de atât nu se poate spune cu precizie. Istoricul latin Josephus aruncă o rază de lumină asupra localizării țării Uț. Conform versetului din Geneza 22:21, primul născut al lui Nahor, fratele lui Avraam, a fost Uț. El este fondatorul cetății antice a Damascului. Iov a trăit undeva în deșertul sirian, unde l-a trimis mai târziu Domnul pe Pavel pentru instruire (Galateni 1:17).

“Fără prihană” sau “desăvârșit” în sensul că el aducea jertfe pentru fiii săi (v. 5). “Se temea de Dumnezeu” înseamnă că avea o concepție înaltă și sfântă despre Dumnezeu și, drept urmare, ura răul. El este un om bogat (v. 3) și cei zece copii ai săi, trăiesc în confortul și luxul celor bogați (v. 4). Singura grijă manifestată de Iov este cea pentru copiii săi (v. 5).

Scena II. În cer – 1:6-12

Făpturile inteligente create de Dumnezeu îi raportează lui Dumnezeu, aceasta fiind o rutină, un lucru obișnuit. Sunt creaturi responsabile. Faptul șocant este că Satan are acces în cer (v. 6). Până și el trebuie să raporteze. El își prezintă raportul spunând că a fost de-a lungul și de-a latul pământului, care este domeniul lui (vezi 1 Petru 5:8; 1 Ioan 2:13-17; Matei 4:8, 9). El nu a fost niciodată în iad (Apocalipsa 20:10).

Satan încercase să se atingă de Iov (v. 8), dar observase că Iov este protejat. Satan nu se poate atinge de omul lui Dumnezeu fără permisiunea lui Dumnezeu. Ponegrindu-i și pe Dumnezeu, și pe Iov, Satan lasă să se înțeleagă faptul că Dumnezeu nu merită să fie slujit și iubit pentru El însuși, ci trebuie să-l plătească pe Iov pentru ca acesta să-L iubească. Satan sugerează că Iov ar fi un oportunist (v. 9-11). Dumnezeu îi acordă lui Satan permisiunea de a se atinge de posesiunile lui Iov, inclusiv de copiii lui (v. 12).

Scena III. Înapoi în țara Uț. – 1:13-22

Iov este deposedat de toate bunurile sale pământești, ba chiar rămâne și fără cei zece copii. Reacția lui Iov la aceste circumstanțe tragice dezvăluie faptul că deși credința sa este clătinată, nu este distrusă. Iov nu este un oportunist (v. 20-22).

Scena IV. Din nou în cer – 2:1-6

Făpturile inteligente create de Dumnezeu își prezintă din nou raportul obișnuit. Satan este nevoit să recunoască faptul că nu a reușit să distrugă integritatea lui Iov și acum cere permisiunea de a se atinge de trupul lui. El are încrederea că Iov îl va blestema pe Dumnezeu în față dacă se va atinge de trupul lui. Dumnezeu îi dă voie lui Satan să se atingă de trupul lui, cu rezerva că nu se poate atinge de viața lui.

Scena V. Înapoi în țara Uț – 2:7-10

Satan îl lovește pe Iov cu o boală înspăimântătoare. Soția lui Iov îi sugerează să-L blesteme pe Dumnezeu și să se sinucidă. Aceasta este motivul pentru care Satan nu i-a luat lui Iov și soția! Iov își menține integritatea.

II. DIALOGUL – Capitolele 2:11-42:6

Scena VI. Pe grămada de gunoi a cetății

Trei prieteni ai lui Iov vin să-l viziteze și să-l mângâie: Elifaz din Teman (Teman era un nepot al lui Esau – Gen. 36:10, 11); Bildad din Șuah (Șuah era unul din fiii lui Avraam – Gen. 25:2); Țofar din Naama (Naama era în nordul Arabiei).

Timp de șapte zile, ei au stat alături de el fără să spună un cuvânt. Ei sunt prieteni adevărați, dar nu sunt în poziția de a-l mângâia pe Iov pentru că:

- (1) ei nu-L înțeleg pe Dumnezeu;
- (2) ei nu-L înțeleg pe Iov;
- (3) ei nu se înțeleg pe ei înșiși.

Ei se mulțumesc să clatine din cap arătând că știu ei mai bine, în timpul celor șapte zile de jale.

Există trei runde de discursuri:

- (1) mai întâi Iov, apoi Elifaz, apoi răspunsul lui Iov;
- (2) Bildad, apoi răspunsul lui Iov;
- (3) Țofar și răspunsul lui Iov.

Această succesiune se repetă de trei ori, cu o excepție: Țofar nu are și un al treilea discurs. Dialogul are natura unui concurs. Iov explodează în final, sub ochii critici și acuzatori ai prietenilor săi, cu șirul de nenorociri care se abătuseră asupra vieții sale și cu dorința de a nu se fi născut niciodată.

Prima rundă	Capitolul
Iov	3
Elifaz, primul discurs	4,5
Răspunsul lui Iov	6,7
Bildad, primul discurs	8
Răspunsul lui Iov	9,10
Țofar, primul discurs	11
Răspunsul lui Iov	12-14
A doua rundă	
Elifaz, al doilea discurs	15
Răspunsul lui Iov	16, 17
Bildad, al doilea discurs	18
Răspunsul lui Iov	19
Țofar, al doilea discurs	20
Răspunsul lui Iov	21
Runda a treia	
Elifaz, al treilea discurs	22
Răspunsul lui Iov	23, 24
Bildad, al treilea discurs	25
Răspunsul lui Iov	26-31

Capitolul 3 – Iov își dorește să nu se fi născut niciodată sau să fi murit la naștere. Liniștea lui Iov din zilele sale de prosperitate a fost deranjată de nesiguranța vieții. El se temuse tocmai de ceea ce i s-a întâmplat (v. 25).

Capitolele 4, 5 – Primul discurs al lui Elifaz. *El este glasul experienței*. El bănuiește că în viața lui Iov este un păcat secret (v. 8). El povestește o viziune înspăimântătoare, care face să îți se zbârlească părul (v. 12-16). Adevărul evident pe care îl primise din această viziune nu pare să merite toată groaza pe care a îndurat-o (v. 17). El oferă câteva nestemate de înțelepciune, la fel ca ceilalți prieteni ai lui Iov (5, 6, 7). Elifaz afirmă că Iov este pedepsit pentru un mare păcat secret și că nu ar trebui să se plângă (v. 17-22).

Capitolele 6, 7 – Răspunsul lui Iov. Starea lui este mult mai rea decât bănuiesc prietenii lui și își dorește ca Dumnezeu să-l nimicească, nu să-l îndrepte (v. 9). Iov se așteaptă la milă și mângâiere din partea prietenilor (v. 14). El a căutat ajutor când i-a văzut venind, dar ei nu au fost mai mult decât un miraj în deșert (v. 15). Elifaz nu înțelege problema (v. 25). Iov este dispus să-și mărturisească toată păcatele pe care le-a comis. De ce nu-i iartă Dumnezeu păcatul și nu-l reabilitează (cap.7)?

Capitolul 8 – Primul discurs al lui Bildad. *Bildad este glasul trecutului*. El își bazează argumentul pe tradiție (v. 8). Omul nu poate cunoaște nimic de unul singur. El trebuie să depindă de trecut (v. 9, 10). Să remarcăm faptul că apostolul Pavel nu avea o astfel de filozofie. El își îndrepta atenția spre Hristos și spre viitor:

“alerg spre țintă, pentru premiul chemării cerești a lui Dumnezeu, în Hristos Isus”

[Filipeni 3:14]

Bildad este mult mai sincer și mai direct decât Elifaz. El îl consideră pe Iov ipocrit (v. 13). El consideră că Iov nu cunoaște căile lui Dumnezeu (v. 20), nici nu ia în calcul rezultatul final (v. 21).

Capitolele 9, 10 – Răspunsul dat de Iov lui Bildad. Bildad nu s-a confruntat cu problema lui Iov (v. 2). Iov nu pretinde că este desăvârșit și știe că nu se poate apăra înaintea lui Dumnezeu. El are nevoie de cineva care să fie de partea lui și să-i prezinte cazul (v. 19, 20). Observați strigătul inimii lui Iov pentru un Mântuitor (v. 32, 33). El recunoaște că are nevoie de un mijlocitor care să stea între el și Dumnezeu. (Vezi 1 Sam. 2:25).

Dumnezeu știe că Iov nu este perfect, dar știe și că Iov nu este un nelegiuit (10:6, 7). Iov își exprimă din nou dorința de a nu se fi născut sau de a fi murit imediat după naștere (10:19).

Capitolul 11 – Primul discurs al lui Țofar. *Țofar este glasul legalismului*. El spune că Dumnezeu este limitat de anumite legi și că nu acționează niciodată dincolo de circumferința propriilor legi. Țofar este, probabil, cel mai bătrân din grup și vorbește cu o fermitate dogmatică și cu o sinceritate și o asprime mai mare decât cele manifestate de Bildad.

Țofar îl acuză pe Iov că își acoperă păcatul cu cuvinte (v. 2). Ba chiar îl acuză pe Iov că minte (v. 3). El își asumă poziția cucernică de intim al lui Dumnezeu, în timp ce Iov este în afara acestui cerc și nu știe ce face Dumnezeu (v. 4-11). El îl îndeamnă pe Iov să se curețe de păcatul lui, acel păcat pe care îl ascunde (v. 14). El prezice o judecată completă și finală asupra lui Iov dacă acesta nu-și mărturisește păcatul secret (v. 20).

Capitolele 12, 13 – Răspunsul lui Iov. Iov devine amar și sarcastic. El respinge pretențiile de superioritate ale prietenilor săi, precum și acuzațiile acestora (v. 1-3).

Iov vrea să treacă acum de prietenii săi și să facă apel direct la Dumnezeu (13:3, 4). El îi acuză pe cei trei că mint în legătură cu situația lui și nu îi sunt de nici un ajutor – “doctori de nimic” (13:3, 4). Credința lui Iov rămâne neatinsă în ciuda atacurilor prietenilor săi care acum i-au devenit străini (13:15).

Capitolul 14 – O frumoasă elegie a morții. Necazul este numitorul comun al omenirii (v. 1). Iov știe că moartea este inevitabilă și că va trebui să se despartă de această lume (v. 10). Totuși, Iov are o speranță dincolo de moarte și de mormânt (v. 14, 15).

Capitolul 15 – Cel de-al doilea discurs al lui Elifaz. Elifaz îl acuză pe Iov că este propriul lui acuzator pentru că cuvintele lui sunt nesăbuite (v. 6). El se apără pe el și pe ceilalți doi prieteni amintindu-i lui Iov avantajul maturității lor față de el. El afirmă un mare adevăr, dar care nu este aplicabil nici pentru Iov, nici pentru altă ființă omenească.

Capitolul 16 – Răspunsul lui Iov. El își caracterizează prietenii drept “mângâietori supărăcioși” și îi acuză că spun adevăruri evidente care nu i se aplică lui. Dacă situația ar fi inversată, Iov ar putea să prezinte aceleași argumente (v. 4). Iov recunoaște problema prezentării cazului său înaintea lui Dumnezeu (v. 21).

Capitolul 17 – Starea fizică a lui Iov este tragică.

Capitolul 18 – Cel de-al doilea discurs al lui Bildad. Acesta sugerează ca Iov să se oprească din vorbit și să înceapă să asculte (v. 2). Cel de-al doilea argument respectă același model ca primul – de vreme ce trecutul învață că Dumnezeu judecă păcatul și de vreme ce Iov este judecat, înseamnă

că el a comis un păcat groaznic pe care îl ține ascuns. El scoate la iveală câteva zicale și proverbe din trecut ca dovadă pentru afirmația sa.

Capitolul 19 – Răspunsul lui Iov. Iov recunoaște că prietenii lui i-au devenit străini și că s-au depărtat de el (v. 3). Iov este dispus ca vorbele lui să fie scrise într-o carte care să dăinuiască și este gata să le susțină, orice s-ar întâmpla (v. 23, 24).

Iov își exprimă credința puternică. El își păstrează integritatea. El crede că Mântuitorul va veni și că el însuși va fi numărat printre cei răscumpărați.

Capitolul 20 – Cel de-al doilea discurs al lui Țofar. El nu vine cu nimic nou. Se bazează pe vârsta sa înaintată și apelează la același legalism. El insistă asupra faptului că Iov este o persoană rea din cauza legii care spune că cei răi trebuie să fie pedepsiți (v. 3-5).

Capitolul 21 – Răspunsul lui Iov. Iov a obosit să audă atâtea acuzații false. El apelează la o curte de judecată superioară (v. 1-4). El este de acord cu faptul că cel rău va fi pedepsit, dar insistă asupra faptului că acest adevăr nu se aplică în cazul său.

Capitolul 22 – Cel de-al treilea discurs al lui Elifaz. El îl acuză pe Iov că se îndreptățește singur (v. 3). Cuvântul său final adresat lui Iov este o extraordinară invitație la Evanghelie, dar nu se potrivește cu situația lui Iov (v. 21). El îl mustră pe Iov spunându-i să se întoarcă la Dumnezeu (v. 22-30).

Capitolele 23, 24 – Răspunsul lui Iov. Iov susține că starea lui este mai rea decât cred prietenii săi (v. 2). El ar vrea să-și prezinte cazul înaintea lui Dumnezeu (v. 3-9). Iov începe să înțeleagă faptul că este testat de Dumnezeu și că El îl va scoate cu bine din aceste încercări (v. 10). Iov își menține caracterul integru (v. 12).

Capitolul 25 – Cel de-al treilea discurs al lui Bildad. Răspunsul lui este scurt. El devine mai degrabă meditativ și începe să se întrebe de ce nu s-a frânt Iov dacă este vinovat.

Capitolul 26-31 – Răspunsul lui Iov. Acesta este discursul cel mai lung al lui Iov. Prietenii lui nu l-au ajutat, dar el își exprimă credința în Dumnezeu Creatorul.

Capitolul 27 – Iov nu se frânge sub atacul mângâietorilor săi nevrednici.

Capitolul 28 – Acesta este un foarte frumos poem despre Dumnezeu Creatorul.

Capitolul 29 – Păcatul secret al lui Iov este descoperit acum. El suferă de mândrie. Chiar și un om bun are nevoie de pocăință. Pronumele personal la persoana I singular, în una din formele sale, apare de 52 de ori în acest capitol. Ceea ce spune Iov este adevărat probabil, dar el se îndreptățește singur.

Capitolul 30 – El compară trecutul cu situația lui din prezent. Glasul lui nu mai este un cântec de laudă, ci un oftat de durere (v. 31).

Capitolul 31 – El nu este vinovat de păcatele senzuale obișnuite.

Capitolul 32 – Discursul lui Elihu. El este din Buz, acesta fiind un trib arab (Gen. 22:21). Elihu a fost unul din spectatorii acestui concurs. El a tăcut până acum din cauză că era prea tânăr, deși ar fi dorit să vorbească. Când cei trei prieteni nu mai au nimic de spus și au pierdut concursul, Elihu este supărat pentru că: (1) el crede că Iov s-a justificat pe el însuși și l-a condamnat pe Dumnezeu (v. 2); (2) el crede că cei trei prieteni ai lui Iov nu au reușit să-i răspundă într-un mod potrivit.

Când, în sfârșit, ia cuvântul, Elihu vorbește mai mult decât oricare dintre cei trei prieteni și mai mult decât Iov – capitolele 32-37.

Capitolul 33 – Elihu susține că (1) Dumnezeu este drept în tot ce face; (2) Dumnezeu l-a creat pe om (v. 4); (3) Dumnezeu nu dă socoteală nimănui (v. 13); (4) Dumnezeu vorbește omului prin vise și viziuni [înainte de a da o revelație scrisă] (v. 14, 15); (5) Dumnezeu îi învață pe oameni prin disciplină (v. 29, 30). Observați că el sugerează motivul Întrupării (v. 6, 7) – este vorba de mijlocire între Dumnezeu și om.

Capitolul 34 – Elihu declară că Dumnezeu nu face niciodată fapte rele sau acțiuni nelegiuite (v. 12).

Capitolul 35 – Elihu îi reproșează lui Iov faptul că a dat de înțeles că el este mai drept decât Dumnezeu (v. 2). Dumnezeu îl învață pe Iov o lecție. Nici Iov, nici prietenii lui nu au surprins acest adevăr (v. 10-12).

Capitolul 36 – Dumnezeu este marele Învățător (v. 22). (Despre Isus s-a spus: “Niciodată nu a vorbit cineva ca omul acesta.”)

Capitolul 37 – Elihu afirmă că Dumnezeu este prea departe ca omul să poată comunica direct cu El (v. 22, 23). Totuși, nu măreția lui Dumnezeu l-au despărțit pe om de El; păcatul omului a provocat această ruptură (vezi Isaia 59:1, 2).

Scena VII. Iehova în dialog cu Iov – 38:1-42:6

Capitolul 38 – Răspunsul Celui Atotputernic. Dumnezeu intervine și îi vorbește lui Iov. În timpul întregului dialog se adună nori de furtună la orizont. În acest moment, furtuna izbucnește cu furie. Mulțimea se împrăștie și caută să se adăpostească, lăsându-l pe Iov singur cu Dumnezeu (v. 1). Atât Iov, cât și Elihu au ascuns vederii adevărul cu teoriile și ideile lor (v. 2). Dumnezeu i Se adresează lui Iov de pe poziția Sa de Creator. Amintiți-vă că acestea au fost poziția și rolul Său înainte de existența revelației scrise (v. 4). Comparați cu Romani 1:19, 20. Aceasta este o introducere bună pentru orice carte despre geologie și despre origini.

Acest răspuns (v. 7) pune o dată mai timpurie pentru crearea omului. De fapt, omul este un “întârziat” în universul lui Dumnezeu. Ce știau autorul cărții **Iov** sau Iov însuși despre frumusețea unui fulg de zăpadă (v. 22, 23)? Grindina este pentru judecată – vezi Apocalipsa 8:7.

Capitolul 39 – Persoana, puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu sunt descoperite în creație.

Capitolul 40 – Dumnezeu îi cere acum lui Iov să-I răspundă (v. 1, 2). Iov începe să se vadă pe sine în lumina prezenței lui Dumnezeu – el este nimic înaintea Domnului. Iov tace brusc (v. 3-5). Furtuna se dezlănțuie în toată furia sa și Dumnezeu vorbește din mijlocul vârtejurilor de vânt. El continuă să-i vorbească lui Iov prin intermediul creației Sale (v. 6).

Capitolul 41 – Dumnezeu continuă să-l chestioneze pe Iov în legătură cu actele creației Sale.

Capitolul 42 – Iov Îi răspunde lui Dumnezeu. El recunoaște suveranitatea lui Dumnezeu (v. 2); își mărturisește păcatul (v. 3); se pocăiește (v. 4-6). Dumnezeu Își împlinește planul în viața lui Iov. Iov înțelege că Dumnezeu a îngăduit suferința în viața lui pentru a-l aduce la pocăință. El se vede acum în lumina prezenței lui Dumnezeu (vezi 1 Ioan 1:6, 7).

III. EPILOG – Capitolul 42:7-17

Această secțiune reprezintă scena finală a acestei drame. Este dreptatea exprimată prin mijloace poetice.

Dumnezeu îi muștră pe cei trei prieteni ai lui Iov. Iov devine preotul lor și aduce jertfe pentru ei (v. 7-9). Dumnezeu îi dă lui Iov de două ori mai mult din tot ce a avut la început. A dublat Dumnezeu și numărul copiilor lui Iov? Când au fost nimicite animalele lui, ele au fost pierdute pentru totdeauna. Când au murit fiii și fiicele sale, Iov nu și-a pierdut copiii pentru totdeauna. El are 10 copii în Paradis. Și mai are 10 copii pe pământ. Dumnezeu a dublat numărul copiilor lui Iov.